

Megjelen
minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
6 frt., fél évre 3 frt.,
három hónapra 1 frt. 80 kr.
Szerkesztő és ki-
adóhivatal a czeg-
lédutczai 3. számú Kaffka-
házban.

HORTOBÁGY.

DEBRECZENI HETILAP

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALOMMAL.

Hirdetési díj:
Négyhasábos péntek
egyszeri hirdetésnél
háromszorinál 4 kr., több-
szörinél vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámítás.
Egyes szám ára
15 kr.

16. szám.

Második évfolyam. 1863.

Április 19.

Borászatunk,

és az érmelléki borkereskedőtársulat.

Hazánk geologiai szerencsés helyzete, a természet adományainak körünkben túlaradozó bősége, okozta még csak a közel múltban is, hogy hazai borászatunk fejlődésével s abból eredőleg, nagyobb mérvben s a külföldre is kiterjeszkedő borkereskedéssel, nem sokat törődünk.

Azonban, részint a jelen viszonyok által előtérbe lépett sokoldalú szükség, részint az ipar, gazdaság és kereskedelem fokozott emelkedése, s ezek iránt napokint növekedő részvétel s érdeklődés, ma már hazai borászatunkat is, a nemzetgazdasági kérdések jelentőségére emelte. Ezen valóban örvendetes körülmény készítette a jelesebb bortermelő helyek szőlőbirtokosait arra, hogy terményeiknek, mihamarabb piacot teremtsenek a világvárosok téerein, hogy a borüzlet ne csak megérdemelje a termeléssel együtt járó költséget és fáradságot, hanem egyszersmind annak jutalmát, emennek pedig megfelelő kamatait biztosítsa.

Alig van honunkban bortermelő vidék, mely a közelebbi időkben a közfigyelmet inkább magára vonnandotta, mint az Érmelléki szőlőhegyláncolata; de alig is található bortermelő vidék, hol a borkereskedés oly égető napi kérdéssé vált volna, mint az Érmelléken; hol ez üzlet még csak oly jelentékenynek sem mondható, mint volt a múlt században s a jelen század első évtizedeiben, amidőn még a szomszéd lengyelországiak által keresettek voltak boraink. Az utóbbi évtizedekben, mostoha pénzügyi viszonyok állván be érintett országban, nemcsak lazultak vele borkereskedési viszonyaink, de teljesen meg is szüntek, legalább közvetlen uton.

A dolgok ily állása mellett aztán, csak belföldi fogyasztókra, sőt szoros értelemben a termelő vidék fogyasztóira kelle szorítkoznunk. És akkor is a finomabb s így értékesebb bakator bor, általában véve, évről évre hevert a termelők pinczéiben, anélkül, hogy ott kamatozhatott volna. — Ennek okát főleg abban kell keresnünk, hogy az új bor, mind a bormérők, mind a megromlott izlésű csárdai ivók előtt hovatovább kedvesebbé kezdé válni. (Hogyne! hisz még a jó öreg Beranger is, egy halhatatlan költeményt szentelt a rozsbornak.) A csaplárok előtt kiváltképen azon okból, mivel borkeresztelés alkalmával, az új bor több vizet emészt meg észrevétlenül, mint az ó bor; az ivók előtt pedig azért, mert karczozhoz szokott torkuk, a bormérési eljárásból származott hiányt nem igen érzé meg. Karczost kívántak s igényük olyannal elégettetett ki.

Igy történt aztán, hogy legszorgalmasb bortermelőinknek is, elmúlt csaknem minden kedve a szőlőmiveltől; mert ily, — a bortermelésre mostoha viszonyok mellett, a befektetett tőkét gyakran sok évig nem kamatoztathaták s ha borukat netalán idők multával értékesítheték is némileg: soha sem a hosszas várakozással egybefüggő arányban.

Innen magyarázható az, hogy kisebb szőlőbirtokosaink, kizárólag a koresmák számára termelnek s szüreti eljárásuk folytán, — midőn a bormérő, asztalra helyezi borát: a vendég már anabaptista, = kétszer keresztelt bort talál a kancsóban. — Ily lélekismeret nélküli kezelés folytán aztán nem csoda, ha érmelléki boraink hitele oly nagyban csökkent.

Ugyde ez csak új borainkra nézve áll, — mondja talán valaki, olvasóim közül.

Nem! Az ó borok hitele sem igen áll szilárdabb lábbon.

Habár szüzen, hamisítlanul kerülnek is azok ki a termelő pinczéből: mikorára egyik-másik hazai vagy birodalmi borkereskedő kezeihez jutottak, — már lényeges változáson mentek át, a hűtlen kezelők eljárása miatt.

Ily móddal, borainkat szüz tisztaságában nem élvezhetvén a távol vidékiek: csak is az eléjük került silány keverék után hozhatnak ítéletet jeles boraink minősége, tulajdonságai felől, — s így veszté el csak-

nem teljesen hitelét az Érmellékieknek; a földkerekségén legelső asztali bora.

Boraink ekint alásülyedt hitelét tehát újra visszaállítva, azt örök időkre meg kell alapítanunk, ha az érmelléki borkereskedést, nemzetgazdasági érdekű és értékűvé ohajtjuk tenni.

Minden bortermelőnek érdekében áll, hogy a külföldre való kivitelre kész, alkalmas bora legyen; mit pedig ügyes, tapintatos kezelés mellett eleget készíthetünk, tekintetbe véve a közelebbi múlt 1862. évi termést, mely minőségre nézve szakértők által oly rendkívül jónak állítatik, amilyen 1811 s 1834 óta sem szüretett.

A kellő szakismeret megszerzését nem ajánlhatni eléggé bortermelőinknek, úgy a termelés, mint a pincze, — illetőleg borkezelésnél.

A termelésnél való eljárásra nézve általános elvet nem lehet ugyan fölállítanunk; mert hiszen az eljárás főleg az éghajlat, talaj és a beültetett faj minőségétől függ, azonban éppen abban rejlik a szőlőszet titka, — minek nyitjára csak kitarató észlelés után juthatunk, — hogy például, egyik vagy másik faj vesszejét hány szemre hagyhatjuk, hogy az termékeny is legyen, a tőkét se élje ki, vagyis népiesebben szólva, a káposztá is megmaradjon s a kecské is jól lakják. Továbbá a szüreti eljárást kell tanulmányoznunk; amihez — ne szégyeljük bevallani, — legkevésébbet értünk.

Nem szándékom azonban ez alkalommal, sem egyiket, sem másikat bővebben fejtegetni; annyival is inkább, mivel egy külön cikkben, úgy a bortermelés, mint a szüreti eljárások s a pinczekezelés czél-szerű módjairól tüzetesen akarok értekezni; meglevén győződve, hogy bár e tárgy különböző szaklapok és könyvekben, különféleképp megbeszéltetett, kimeríthetetlen, már csak azért is, mert újabb tapasztalatok, mindig újabb elmélgedésre hívják fel az embert.

Most tulajdonképp azért szólalok fel, hogy azon társulatot segítsen szunnyadásából felrázni, amelyet én, minden magán igyekezetek mellett is, egyedüli eszköznök tekintek az érmelléki borászat emelésére.

A legőszintébb örömmel üdvözöltük az érmelléki borásztársulatnak közelebbi múlt év október 11-kén Diószegen történt megalakulását, annyival inkább, mert senkiben sem maradhat fön kétség arra nézve, hogy csupán jól szervezett borásztársulat lehet az, mely a megcsökent hitelt helyreállíthatja s az ezáltal, közvetve egyes termelőkre hátrulandó haszon és vívmány, minden szőlőtulajdonost eddigi lethargiájából fölserkentsen s ezeket arra ösztönözze, hogy jövőben boraiknak, ne csupán quantitativ, hanem qualitativ becsére is s leginkább erre ügyeljenek. Csak ekint értékesítheti terményét a szőlőbirtokos és nyerhet kedvet a nemes szőlőfajok ültetésére, fordíthatand gondot a már sok helyen elvadult, elparlagosodott, sőt végkép el is hanyagolt szőlővetések további miveltetésére, ujtására.

Alig esalódhatom, azt állítva, hogy mostanában alig volt vidékünkön az egyesülésnek oly eszméje, melyhez a közönség nagyobb rokonszenvvel és bizalommal viseltetik vala, mint az érmelléki borásztársulaté. S mégis a diószegi értekezlet óta, melyet megalakulásnak neveztek, e társulat ügyéről nem tudunk egyebet, minthogy hivatalos közlönye a „Bihar“ és a már hírlapilag hirdettet közgyűlést, közbejött körülmények miatt, bizonytalan időre elhalasztották.

Az elsőre megjegyzem, hogy sokkal természetesebbnek találtam volna, ha a társulatnak oly lap választatik közlönyeül, melynek körében a társulat létrészeit alkotó közönség, nagyobb mérvben csoportosul, ez pedig nem lehet más, mint a „Hortobágy“, azon Debreczen lapja, mely valószínűleg a leghatalmasb contingenszt küldendi annak idejében, a borászegyleti szövetséghez s mely specialis érdekeit is képviselheti, míg a „Bihar“, — az Érmelléken kívül, — hogy többet ne említsek, — Hegyköze és Nagyvárada is van; de akadékoskodni nem akarva, megelégszem azon kívánatom nyilvánításával, hogy a „Hortobágy“ is mindenestre meghozza a társulat ügyeiről való tudósításokat, a debreczeniek számára.

A másodikra nézve ohajtom, hogy a „közbejött akadályok“ mielőbb elenyészteszenek. Nem tudom minő természetűek ezek; de azt érzem és tudom, hogy az akadályoknál sokkal erősebb az akarat s azon egyetlent, ami az akaratnál erősebb s aminek „nem lehet“ a neve, sehol sem látom.

S—y E—k.

A tiszántúli h. h. egyházkerület

e hó 15. és következő napjain tartá rendes tavaszi közgyűlést, h. h. főiskolánk helyiségeiben, főt. Balogh Péter superint. és mlgos gr. Dégenfeld Imre főgondnok urak elnöklete alatt, s az egyházi részről Meleg D. Hajnal Á. Bakcsi L. Nagy I. Révész B. Szücs K. Asztalos Gy. Batizi A. Benedek L. Rátkai J. Osváth I. Kis Á. a világi részről Ujfalusi M. Lónyai M. Bay F. Csanádi S. Miskolczy K. Pap M. Fazekas K. Ujfalusi L. Bónis S. Tisza K. Vályi J. Zsombory J. Kis L. Komlóssy I. Molnár Gy. Szabó B. Kovács L. stb. részvevők mellett.

Mielőtt a közgyűlés eredményét, a szokásos nyomtatványok, az illetőknek tudtul adnák: kedves dolgot vélünk olvasóinknak cselekedni, ha a határozatokat, számról számrá, de lapunk szűk köréhez mért következő kivonatokban közöljük:

Főt. superintendens ur buzgó könyörgés és a rég nem találkozás, egyszersmind közbejött betegsége, s abból lett felgyógyulás érzéseiből fakadt érzékeny szavakban, a közgyűléshez intézett beszéde után, a közgyűlést megnyitottanak nyilvánítja, és az ügyek tárgyalására felhívja. — Minek folytán előterjesztetnek és határozatnak:

1. Örömmel fogadtatik a nagybányai e. m. azon jegyzőkönyvi tudósítása, mely szerint az e megyei elnök urak, (kik némi belzavarok miatt tisztokról léptek,) a közbizalom többször megújult nyilvánulása folytán meghódoltak a közohajtásnak, s Meleg Dániel ur az esperesi, Ujfalusi Miklós ur pedig, a segédgondnoki hivatal tovább folytatására ajánlkoztak.

2. Fájdalommal értesül a k. gy. nt. Daróczi Mihály karczagi lelkész és heves nagykunsági esperes urnak, m. hó 12-kén történt haláláról, s a derék, különösen a közelebbi lezajlott viharos időkben, az önkormányzat mellett rendíthetetlen szilárdsággal küzdött férfi emlékének, jegyzőkönyvében egy lapot szentelvé, illető s. g. urat, az új választás iránti intézkedésre felléri.

3. Megerősítetik Fazekas Károly urnak, heves nagykunsági e. h. megyei segédgondnokká választása, ki is az esküt letévén, székét áldáskívánások közt elfoglalja.

4. Sajnos tudomásul vétetik gr. Teleki Sándor és Miskolczy Lajos s. g. urak azon bejelentése, mely szerint körülményeik miatt a közgyűlésen még nem jelenhetnek.

5. Az e megyék s egyes egyházak képviselőinek megbízóleveleik bemutatattván, megtartatni határozatnak.

6. Megerősítetik Menyhárt János helybeli hit-tanár urnak egyházi, Somossy Ignác urnak pedig világi főjegyzővé, általános szótöbbséggel lett megválasztása, kik közül M. J. ur az esküt le is tevén, helyét elfoglalja. Amennyiben pedig második jegyzőségre senki általános szótöbbséget nem nyert: Kerekes József és Tisza Lajos urak, mint legtöbb szavazatot nyertek nevei, új választás alá kitűzetnek. — A szavazatok az augustusi gyűlésig beküldendők. — A szavazatot nem küldött egyházak feleletre vonatni, és büntetetteti rendeltetnek.

7. A bihari e. m. betérjesztvén, hogy s. g. Csanády Sándor ur, elvéhez és hivatala felvállalásakor adott azon szavához, hogy azt csak három évig viseli, híven tett lemondása, az e. m. által elfogadott, — a k. gy. annak kinyilatkoztatása mellett, hogy noha a 3 évenkénti tisztujtást illetőleg, több ízben kimondott határozataihoz hí marad, mindazáltal senkinek meggyőzésén uralkodni, senkire kényszerítést gyakorolni nem akar s nem is tehet, a lemondást elfogadja, s új választás iránt intézkedik.

8. Tisza Kálmán s. g. ur indítványt, illetőleg tervjavaslatot nyújtván be, magyarországi protestans segélyegylet felállítására, s tárgyrokonszágnál fogva, főjegyző, több e. m. gyűlésnek a domesticára vonatkozó határozatait, s egynek tervjavaslatát bemutattván, mind az indítvány, mind a domesticára vonatkozó e. m. határozatok, egy küldöttségnek adatkak ki, oly utasítással, hogy kivihetőség tekintetében, mindkét beadványt megvitattván, még e gyűlés folyama alatt véleményt, sőt kimerítő tervjavaslatot nyújtson be. — A küldöttség Tisza K. Ujfalusi M. Bónis S. Miskolczy K. Benedek L. Rátkay J. Bakcsi L. Bonyházy B. és Bán Zs. urakból áll.

9. A főiskolai gazdasági választmány beadott jegyzőkönyveinek átvizsgálására, Batizi A. Szűcs K. Komlóssy I. Mórincz P. és Lovassy F. urak, az illető tisztviselők közremunkálásának igénybevétele mellett kiküldetnek, jelentésük még a gyűlés folyama alatt bevarátván.

9. E. k. pénztárnok Zagyva Imre ur, számadását, főisk. ügyvéd Tóth Antal ur pedig, az illető perekről jelentését benyújtván, — ezek átvizsgálására Nagy I. Kis Á. Hajnal Á. Bay F. Fazekas K. és Szabó M. urak felkéretnek.

10. A testvér e. kerületek megküldött jegyzőkönyveinek átnézése, és a nagyobb fontosságú s közelebb érdekű határozatok kijelölésére, Melegh D. Asztalos Gy, Tisza K. Bónis S. és Sárkány K. urak felkéretnek.

11. (Szórol szóra.) Könyves Tóth Mihály ur, közgyűlésünkhez intézett jelentésében, elfogyhatlan halálját s köszönetét fejezvé ki; mind egyetemesen közgyűlésünk, mind különösen főtiszt. superintendens ur irányában, egy részről a nemes lelkű szivességért, melynélfogva 7 évi várfogságból visszatértek, kegyteljes pártfogásba vétettek, más részről azon bizodalomért, melylyel az e. k. levéltáránál, superintendensi hivatalnál, s a főiskolai számvevősnél előforduló kötelességek teljesítésére, közgyűlésileg alkalmaztatott, — tudomásra juttatja, miszerint a n. k. karczagi ref. egyház által, a lelképásztori szent hivatalra megválasztatván, s a meghívást elfogadván, az eddig viselt kötelességek teljesítéséről kénytelen lemondani.

Egy részről sajnosan értesül közgyűlésünk, a jeles férfinak, eddig ritka pontossággal és avatottsággal betöltött munkateréről leendő lelépése felől, más felől édes örömmel látja és veszi, elviselt szenvedéseinek, kitünő tehetségének és érdemeinek azon téren megjutalmaztatását, s annak — miután ebben, több megismerésében is, eddig részint physical, részint moralis akadályok gátolták, — élvezhetését; egyszersmind ezen érzésének nyilvánítása mellett, méltányló elismerését irányában kifejezni, kedves tartózkodásának ösmeri. — Egyébiránt az ekint megüresülő hivatali állomások betöltéséről való intézkedést, körültekintés és megfontolás tekintetéből, e gyűlés későbbi idejére halasztja.

(Folytatjuk.)

Felterjesztése

az orsz. magyar gazdasági Egyesületnek, a gazdasági és erdőszeti tanintézetek ügyében.

(Folytatás.)

C. A földműves iskola tantárgyai.

1) Gyakorlati foglalkozásaik.

A gazdaságban előforduló minden munkát, épen úgy, mint a gazdasági cselédek vagy napszámások, teljesíteni köteleztetvén, részt kell venniök a gazdaság, kertészet, szőlőművelés stb. körül előforduló minden munkában.

2) Elméleti tantárgyak:

1. Számvetés és népszerű földméréstan gyakorlatilag is. 2. Természettan (physica). 3. Fogalmazási gyakorlatok. 4. Gazdasági növény-, állat- és földismeret. 5. Népszerű gazdaságtan; növénytermesztés, állattenyésztés, 6. Haszonkertészet, erdei fa- és szőlőművelés. 7. Selyem- és méhtenyésztés. 8. Népszerű gazdasági géptan. 9. Kis gazdaságok rendezése. 10. Gazdasági egyszerű számvitel.

V. A tantárgyak félév és óra szerinti felosztása.

A tantárgyak félév és óra szerinti felosztásával, épen nem szándékunk a gazd. tanintézetek tanárai elébe olyan zsinórmértéket szabni, melytől semmi szín alatt eltérni nem lehet, jól tudván, hogy a tantárgyak óra szerinti felosztására, a helyi körülmények igen gyakran nagy befolyással vannak: hanem egyszerűen számokkal akarjuk tervünk kivihetőségét, e tekintetben is bebizonyítani.

A tantárgyak félév s óra szerinti felosztásában, elvált állítatik: hogy a tanuló naponként és hetenkint sok órai elméleti tanítással tulterhelve ne legyen,

hogy így a nap nevezetesebb részeit gyakorlati foglalkozással tölthesse, és ideje maradjon, a tanításon hallottak tökéletes feldolgozására. Továbbá, hogy az alap- és segédtudományok tanítása, a pálya-folyam közepe és végére essenek.

Ezen elv kivihetőségét következő sorozatunk mutatja:

A) A gazdasági intézet tantárgyai félév és óra szerinti felosztása.

Első évi tanfolyam.

Téli félév: Szám és mértan alapvonalai 5, — természet- tan, különösen a géptan és éghajlat 4, — az általános vegy- tan alapvonalai 5, — mértani rajz 4, — hetenkint összesen 18 óra.

Jegyzet: A téli félévben egy napra esik, tanításra 5 óra, a többi idő gyakorlatra marad fen.

Nyári félév: Szám- és mértan, algebra, mértan, folytatva 5, — vegytan folytatva 5, — földtan (geologia) növény- és állat- élettan 5, — polgári építészettan 2, — mértani s építészeti rajz 3, — összesen 16 óra.

Jegyzet: Nyári félévben 2 napra esik, naponként 2 tanítási óra, 4 napra 5 óra; a többi idő gyakorlatra marad fen.

Második évi tanfolyam.

Téli félév: Állattenyésztés 5, — föld és rétművelés 3, — gazdasági gépészet 4, — gazdasági építészettan 3, — földnek vegybontásai 5, — összesen 18 óra.

Nyári félév: Növénytermesztés 6, — kertészet és szőlő- művelés 2, — állattenyésztés, folytatva 3, — földmérés és tér- rajzolás 4, — összesen 15 óra.

Harmadik évi tanfolyam.

Téli félév: Állattenyésztés folytatva 3, — gazdasági üz- lettan 4, — gazdasági számvitel 2, — szesz, cukor és olaj gyártás 2, — Trágyanemek vegybontásai 3, — összesen 16 ó.

Nyári félév: Növénytermesztés folytatva 4, — gazdasági üzlettan folytatva 4, — selyemtermelés és méhészet 2, — er- dőszet alapvonalai 3, — összesen 13. — A tudományokra for- ditott összes órák száma 96 óra.

B) Az erdőszeti iskola tantárgyai félév és óra szerinti felosztása.

Első évi tanfolyam.

Miután az erdőszeti iskola, a gazdasági intézettel egybe- kapcsolatik, a tantárgyak e félévben ugyanazok, amelyek a gaz- dasági intézetben.

Második évi tanfolyam.

Téli félév: Éghajlat és talajtan 2, — erdőszeti növény és állattan 4, — erdőműveléstanból: mesterséges művelés, vetés, ültetés, dugványozás, homlitás stb. 5, — vízi és ut-építés, a hozzá tartozó rajzzal 2, — erdőhasználat 5, — összesen 16 ó.

Nyári félév: Erdőműveléstan második része 6, — gya- korlati mértan tervrajzzal 6, — Vadászattan 2, — összesen 14 ó.

Harmadik évi tanfolyam.

Téli félév: Erdőszeti iparüzlettan 3, — erdőbeesléstan 3, — erdővédtan 2, — a mezei gazdaság alapvonalai 4, — irány- és számviteltan 2, — összesen 16 óra.

Nyári félév: Erdőrendezéstan 5, — erdő-érték kiszámítása 3, — erdőszeti háztartás 2, — törvénytan és államgazdász- tat 2, — összesen 12. — A tudományokra fordított órák összes száma 58. Ezekhez járul még az első évi folyam szerint, a gaz- danövédekkel együtt vett 34 óra.

C) A földműves iskola tantárgyai félév és óra szerinti felosztása.

Első évi folyam.

Téli félév: Számvetés 4, — természettan (népszerű) 5, — gazdasági föld- és állattan 5, — fogalmazás 2, — összesen 12.

Jegyzet: Esik naponként 2 tanítási óra, a többi idő fen- marad gyakorlatra.

Nyári félév: Népszerű földmérés 2, — természettan folytatva 2, — gazdasági növénytan 2, — összesen 6. — A fogalmazást esős időben gyakorolják.

Jegyzet: Nyári félévben naponként egy órai tanítás esik.

Második évi tanfolyam.

Téli félév: Népszerű gazdaságtan 6, — kis gazdaságok rendezése 2, — gazdasági egyszerű számvitel 2, — össze- sen 10 óra.

Nyári félév: Népszerű gazdasági géptan 2, — haszonker- tészet, erdei fatenyésztés és szőlőművelés 2, — selyem- és méhtenyésztés 2, — összesen 6. — A tanórák összes száma 54.

VI. A tantárgyak szakszerinti felosztása és a tanárok számának meghatározása.

Az alább következő kimutatásban elő van ter- jesztve: mikint lehet a tanszakokat úgy felosztani, hogy egy tanár se legyen tulterhelve a tanítási órák- kal, hogy így a tanárnak, mind a gyakorlati kivitel körül, mind a magaművelésére, elegendő ideje maradjon. Továbbá ki van mutatva, hogy egy oly gazdasági intézetnek, mely földműves és erdőszeti iskolával van kapcsolatban, három rendes és három segéd tanárra, egy gazdatisztra, egy földműves iskolai tanárra, és egy kertészre van szükség, amint itt következik:

A) A tantárgyak szakszerinti felosztása a gazdasági intézetben.

1. Igazgató s egyszersmind a gazdaságtan főtanára tanít:

A téli félévben: II. osztály, Állattenyésztést 3, — III. o. állattenyésztést 3, — III. o. gazdasági üzlettant 4, — össze- sen 10 órán.

A nyári félévben: II. o. állattenyésztést folytatva 3, — III. o. gazdasági üzlettant folytatva 4, — összesen 7 órán. — Az órák száma összesen 17.

2. A gazdaságtan segédtanára tanít.

A téli félévben: II. o. föld és rétművelést 3, — III. o. szesz, cukor és olajgyártást 2, — III. o. gazdasági számvitelt 2, — összesen 7 órán. — Ezek mellett télen segítségére van a gazdatisztnak.

A nyári félévben: I. o. földtant, állat- növény- élettant 5, — II. o. növénytermesztést 6, — III. o. növénytermesz- tést 4, — III. o. selyem- és méhtenyésztést 2, — össze- sen 17 órán.

3. A mennyiség és természettan rendes tanára tanít.

A téli félévben: I. o. szám- és mértan alapvonalait 5, — I. o. természettant (physica) 4, — I. o. általános vegytant 5, — I. o. mértani rajzot 4, — összesen 18 órán.

A nyári félévben: I. o. szám- és mértan alap- vonalait 5, — I. o. általános vegytant 5, — I. o. mértani rajzot 5, — II. o. földmérés és tervrajz készítését 4, — összesen 15 órán.

4. A mennyiség- és természettan segédtanára.

A téli félévben: II. o. gazdasági építészettant 3, — II. o. gazdasági géptant 4, — II. o. földnek vegybontását 3, — III. o. trágyanemek vegybontását 5, — összesen 17 órán.

A nyári félévben: I. o. polgári építészettant 2 ó. — Ezen se- géd tanár vezeti a gazdasági főkönyvet, ezenkívül nyáron segít- ségére van a gyakorlat vezetésében a gazdatisztnak.

5. A kertész tanít.

A nyári félévben: II. o. A kertészetet és szőlőművelést 2 ó.

6. A gazdatiszt.

Minden osztálynak tanítja a gyakorlatot, vezetés mellett a gazdaságot és a számvitelhez megkivántató naplókat. — A tanárok órái összes száma 93.

Jegyzet: A tantárgyakra fordított 96 órából esik e szerint a gazdasági tanároknak 93 óra, az erdőszet alapvonalaira szánt 3 óra (melylyel kiüt a 96 óra) át van téve az erdőszet tanárra. Olyan gazdasági intézetekben azonban, melyekhez erdőszeti iskola csatolva ninesen, ezen három óra a tanárok között osztandó fel.

B) A tantárgyak szakszerinti felosztása az erdőszeti iskolában.

1. Az erdőszettan rendes tanára tanít.

A téli félévben: II. o. erdőművelést 3, — II. o. erdő- használat 3, — III. o. erdőszeti iparüzlettant 3, — III. o. erdőbeeslést 5, — összesen 16 órán.

A nyári félévben: II. o. erdőművelést folytatva 6, — III. o. erdőrendezést 5, — III. o. erdőérték kiszámítását 3, — összesen 14 órán.

2. Erdőszettan segédtanára tanít.

A téli félévben: II. o. éghajlat és talajtan 2, — II. o. er- dőszeti növény és állattan 4, — II. o. vízi és ut-építést 2, — III. o. erdővédelemről 2, — III. o. irány- és számviteltant 2, — III. o. a mezei gazdaság alapvonalait 4, — összesen 16 ór.

A nyári félévben: II. o. vadászattan 2, — II. o. gya- korlati mértant és tervrajzot 6, — III. o. erdőszeti háztartást 2, — III. o. törvénytudományt s államgazdászattal 2, — a gazdasági tanulók III. osztályának az erdőszet alapvonalait 5, — össze- sen 15 ór. — A tanárok órái száma összesen 61.

Jegyzet: Az erdőszeti tantárgyak órái száma 58, itt azon- ban 61 óra mutatkozik, mi onnan ered, hogy a gazdasági nö- vendékek számára adott 3 órával több.

C) A tantárgyak szakszerinti felosztása a földműves iskolában.

Mint hogy az ezen intézetben adandó tanórák száma sze- rint, egy tanár is megfelelhet a feladatnak, itt elég lesz egy ta- nár, ki is tanít a

Téli félévben: I. osztályban a tantárgyak s az azokra for- ditandó órák kimutatása szerint 12, — II. o. a kimutatás sze- rint 10, — összesen 22.

A nyári félévben: I. o. a kimutatás szerint 6, — II. o. a kimutatás szerint 6, — összesen 12 órát. — A földműves iskola igazgatója órái összes száma 34.

(Folytatjuk.)

Emlékezzünk régiekről.

A „vérvölgy“ név eredete.

Midőn Rákóczi számkivetette a török szultán, Erdélyország fejedelmi székéről, hatalmas sereggel ütött a gyászos emlékeztető Szejdi basa, Magyar- ország azon részére, melynek birtoklása közvetve Er- dély fejedelmét, a most felemelt Ákost illette. A há- bórúnak indokai voltak: Rákóczi párthivein boszút állani, a sarcz reménye, s a birtok biztosítása a tö-

rök császár ré zére, mely célra nézve Ákos fejedelem csak mint eszköz vala kijelölve. — Ezen háboru egyik epizódja vala a debreczeni sarch, mely lételet adott a nép ajkán kelt mondanak, s a ma is ugynevezett b a s a h a l o m elnevezésnek.

A háboru elsőb a hajdu városok egyike, Szoboszló ellen lón intézve. A szoboszlóiak a nőket részint Tokajba szállíták, részint pedig a pocsaji várba, melynek bevételevel, tudjuk a krónika lapjairól, az ott levőknek mily szomorú sorsa következék be.

Az otthon maradtak beszánczolák magokat a templomkerítésbe, amelyeken az akkori háborus világ szokása szerint védelem valának hagyva. Azonban a templom hősi védelem után bevétetvén, a védők nagy része levágattott.

A kegyetlen Szejdi basa orrokat, füleket, sőt két kitömött hajdu embert is küldött Konstantinápolyba a szultánhoz.

A még élt szoboszlóiak Debreczen felé menekültek; azonban a Szoboszló és Debreczen közt fekvő egyik völgnél utólérte, levágattak. A völgyben levő víz, vérpisros lett a sok vértől.

Ez eredményt örökíté meg a hagyomány, midőn amak színhelyét „vérvölgy“-nek elnevezte.

A vérvölgy neve, eredeténél fogva, szomorú, visszás emlékeztet ébreszt ugyan bennünk, de legalább emlékeztet, ami mindenesetre jobb a feledésnél. Ne hagyjuk elnémulni a népmondák és hagyományok hangjait, mert az elnémulás azon veszélyes helyzet, melynek a semmisülés tőszomszédja.

S z á n t a y A.

V á g y.

— L e n a u b ó l. —

Szeretnék messze
Tengerre szállni,
Csupán tevéled
Szerelmesem.

A kapzsi, bágyadt
Leselkedőket,
Távolra tartná
Mélységes örvény
S a szörnyű tenger.
Oly boldogok lennének
Nyugton egyedül!
S bár jőne vihar,
Megtartana majd
Kebelem.
Ha zugva, habok
Vernék az eget,
Jobban dobogna
Kéjteli szívem;
S az én szerelmem,
Az örökre erős,
Örvendve ölelné
A vész közepett.
Te majd remegve
Néznél szemembe,
S meglátva, hogy az nem
Reszket meg a
Vészben, viharban:
Te is mosolygnál,
Te sem remegnél.

Nézd! kimerült már.
S nem lázad a vész;

Szunnyadni tértek
A szelek, a habok,
S mély csend ül a viznek
Nyugodt tükörén.
Mélán nyugszol
Szívem felett.
Oly mély ez a csend!
Vágyteli szívem
Várja szavát
A te szívednek.
Magunk vagyunk,
Mégis susogsz,
Hogy fel ne zavard
A viz nyugodalmat,
Csak ajkad reszket
Édes szeliden,
E bájos enyelgő
Kis rózsalevél,
S én beszívom szód',
A kedves rózsza
Csengő zamatát.

Felkél keleten
A teli hold;
Behinti az isten
Csillaggal a mennyet,
És én tele hintem
Forró csókkal
Szép arcodat, é
Szébbik eget!

U d v a r d y G é z a.

Ha egyik nem, a másik.

(Esténkinti mesék urambátyámnak.)

Elmeséli Udvardy Vincze.

(Folytatás.)

Második este.

Lovassyné rendkívül elcsodálkozott, midőn Imre késő éjjélkor bezörgetett ablakán, s azonnal audientiát kért; — a jó fiu, amint tőlem a rossz hírt meghallá, rögtön kocsira ült s megállapodás nélkül hajtattott buzgó pártfogónőjéhez, hogy kipanaszkodja magát s tanácsot kérjen a fenyegető veszély elhárítására.

Jó két óra folyásig tartott a haditanács, el kelle a tervet készíteniök minél előbb, mert megtudák, hogy Halmi legkésőbb pár nap alatt nyakukon leend. Csakhogy rajtok ez egyszer nem bizonyult be a példabeszéd, hogy a szükség leleményessé teszi az embert, — a két órai tanácskozás után is, csak abban állapodtak meg, hogy jó lesz erre a dologra aludni egyet s aztán másnap majd talán csak találnak ki valami okosat.

Hanem ő miattok a másnap, meg a harmadnap is eltelhetett volna szépen, hiába suttogtak összedugott fővel egész nap, nem tudtak kitalálni egy ügyes

cselt, melylyel Halmi cselét diadalmasan visszaverni tudták volna.

Szinte látom urambátyám arcán a boszankodást ez együgyűségen s mintha hallanám szavait: sohasem kell séremórázni az ilyen tolakodó fráterrel, csak a szürét kell kitenni, simpliciter! — hanem az bajos dolog lett volna, mert Halmi nem tette a támadást nyíltan, s így vele nyíltan és határozottan szembezállni sem lehetett, cselének cselt, ármányának ármányt kellett ellenébe szegezniök s annak kitalálására (mi tagadás benne) biz ok eléggé leleményesek nem voltak.

Szerencsésjókra lakott a faluban egy kedélyes öreg ur, Lovassyné házának még a boldogult Lovassy életéből jóbarátja s szükség esetén tanácsadója, ki a tréfát és vidám mulatságot egyképen szerette s mert agg legény volt, még szürkülő hajjal is fiatal embernek tartotta magát. Ehez fordultak jó tanácsért a megszorult felek s nem is csalatkoztak benne, mert mihelyt Darvas Gábor bácsi (így hitták a jó embert) vette kezébe a kártyát keveréséig, mindjárt elevenebben ment a játék. Ő a körülmények ismeretével tisztába jövé, egészséges nevetéssel mondá: Csak rám kell bízni a dolgot, kirántalak titeket a hinárból! nem is képzelitek, milyen passióm telik nekem abban, ha egy ily nagy széllal járó pesti gavallér alól, szép szerével kiránthatom a gyékényt!

Azzal hazament s rövid idő mulva hajdujának kíséretében tért vissza, ki bundát és uti bőröndöt hozott magával s miután magok maradtak, fontos képpel odaállt Lovassyné elé, mondván: Én e percztől fogva e háznak lakója, illetőleg vendége vagyok. Együttal Darvas Gábor is megszüntem lenni s Szilárdi Jónás név alatt szerepelendek a Halmi megérkezéssel kezdődő vigjátékban, mely, hogy jól menjen, arra csak hugomasszonyék részéről van egy kis segélynyújtásra szükségem. Csekélység lesz az egész! Imre öcsém azonnal visszamegy Pestre s belénk helyezett bizalommal nyugodtan várja ki az itt történendő dolgok eredményét. Hugomasszony pedig, amint Halmi megérkezik, bemutat neki engemet és Etelka hugomat, mint apát és leányt, s négy szem között megsugja neki azt is, hogy én igen jómódu gazdag ember vagyok s Julcsa leányomon kívül, — ez lesz a kis hugom neve, — több gyermekem nincsen, ettől az egytől is szeretnék megszabadulni mielőbb!

Lovassyné e szavak hallására összecsapta kezeit s örvendve kiáltott föl: Értem már a dolgot egészen! értem már! — Imre sem tett semmi ellenvetést, csupán Etelkának volt valami észrevétele, mit is eképen fejezett ki: — Aztán mi hasznom lesz nekem abból? mi különbség lesz a dologban, ha így vagy amúgy történik? hiszen akár Etelka, akár Julcsa név alatt kell a nagybácsihoz mennem, az teljesen mindegy!

— No-no! kis hugom! felelt erre megnyugtatólag Darvas ur, csak rám kell bízni a dolgot, épen abban sántikálunk, hogy sem egy, sem más név alatt hozzá ne kelljen menned! A legnagyobb rész az egész játékból úgy is te rád esik, ha tervem részleteivel bővebben meg fogsz ismerkedni, be fogod látni, hogy az én számításaim soha sem csalnak.

Valóban, a körülmények Darvas ur e vakmerő állítását igazolni látszának.

Másnap Halmi megérkezett s amint a kölcsönös bemutatások megtörténtek, Darvas ur a tettetett csodálkozás jól sikerült hangján kiáltott föl:

— Hogyan? Etelka gyámtyaja!? kedves hugomasszony vagy tréfál, vagy eltévesztette amit mondani akart: talán Etelka vőlegénye, — ezt akarta mondani?

Halmi sietett a bemutatás helyes voltát igazolni, s azt az észrevételt tette magában, hogy ez az öreg Szilárdi elég kellemes ember. S mikor aztán Lovassynéval egyedül maradtak, ez utóbbi, a kicsinált terv értelmében, elkezdte bonczolni a Szilárdi családi körülményeit s fősúlyt fektetvén a gazdag vagyoni állás ismertetésére, nem mulasztotta el, nagy kárhoztatások közt megemlíteni, hogy az öreg Szilárdi istentelen vén ember, anennyiben vén léteire is örökké a fiatalok társaságát keresi, velök dözsöl, velök kártyázik éjszakákon keresztül, azok meg oly ostobák, hogy noha mindig elnyeri a pénzőket, mégis örömelebb vannak vele, mint mással bárkivel. — Hanem ez még mind semmi, a leányát szereti ugyan, hanem semmit nem törődik vele, nem viszi társaságokba, mulatságokba, hogy ismeretségeket szerezhessen, pedig ekkora leánynak, bizony már szüksége van arra, hogy ismeretségei legyenek, — a leány gazdag is, elég szép is s az apja mégis csak azt mondja, hogy odaadja a legelső becsületes embernek, aki kezét megkéri, mert ő neki nem ment el a haja, hogy vénkorára garde des dames-má legyen, — pedig ilyen módos leány egy kicsit válogathatna a szerencsékben.

Igy folyt ez a beszéd még egy jó óráig, szünet és főnakadás nélkül, hiszen elég tapasztalása van urambátyámnak a gazdasági gépek körül, tudhatja,

hogy az eféle szélmalom, ha egyszer el kezd kelepelni, nem áll meg egyhirtelen, — s e másfél óráig tartó akadémiai fölolvasás, úgy kivette Halmait sodrából, hogy egészen meglepedkezett arról, minő szándokkal jött ide, elméjét egészen a Szilárdi sajtáságos természeté fölötti gondolkodás foglalta el, s utójjára arról is majdnem elfeledkezett, hogy Lovassynétől gyámleánya fölül tudakozódjék.

— Egy barátnője megbetegedett a klastromban, s az kívánta őt magához, tegnap előtt ment el, s hihetőleg pár hétig ott fog tartózkodni. Ez volt a bölcs válasz.

— Sajnálom, rendkívül sajnálom, viszonzá Eduárd, hogy vele most sem találkozhatom.

— Annyival nagyobb szerencse az ön érkezése rám nézve, mert Szilárdi most csak leánya kedvéért jött ide, ki Etelkát akarta meglátogatni s ha énnekem magamnak kellett volna őket mulattatnom, tudom, hogy szép unalmas hírt vitték volna magokkal házamnak.

— Kedves rokon! rendkívüli szerencse rám nézve, hogy érkezésem által önnek örömet szereztem, — mindazáltal ha kis Etelkánk visszajöttét itt bevárnai akarom, attól tartok, visszaélnék vendégszeretetével.

— Azt hiszem nincs oka irányomban ezen elővéleményre, s hogy ne is lehessen, föltett szándékom önt semmi esetre el nem bocsátani, mindaddig, míg leánykánk a klastromból vissza nem jó. Ne féljen, igen jól fognak napjai eltelni; ily ügyes világfi mint ön, okvetetlen jól fogja magát mulatni csinos vendégemmel, ki ami a társaságokban forgolódást illeti (köztünk legyen mondva) kissé még bizony — ügyetlenecske, nem akarom mondani liba. — Apropos! nem akar ön mostanában házasodni?

— Á — ah! felelt e kérdés által meglepetve, akadozva Halmi, — hogy érti ezt drága rokon?

— Ez igen kényelmes alkalom volna! válaszolt Lovassyné s jelentős mosolygással távozott.

— Az ördögbe! kiálta föl egyedül maradván Halmi, a sors csupa csókolni való emberekkel hoz össze! A nagynéni kegyeit, úgy látom elég hirtelen megnyerém s ha Szilárdi Julcsát is oly könnyen megnyerhetném, békét hagynék az ügyvédbe szerelmese-dett Etelkának; úgy a gazdag menyasszony is megvolna, a nagynéni hajlamai is részemen maradnának; — pedig ez is nagy mottó, — ő elég gazdag, ki tudja? még örökösévé is tehet!

Azzal a tükör elé állt s pár perczig elégtelt mosolygással tekintgetett alakjára.

— Még elég csinos fiu vagyok arra, hogy egy leányt elbolondítsak! így szólt végre magában, s még eddig elég bravourral gyakoroltam e mesterséget; átkozott malheur volna, ha szerencsém épen most hagyna cserben. Ah! de ne is gondoljunk erre, Julcsa, amint Lovassyné mondja, nagy liba, s az ilyen együgyű ártatlanságokkal nagyon könnyű elbánni.

..... Ha úgy tetszik kedves urambátyám, majd holnap este folytatom!

(Folytatjuk.)

K ö z é l e t.

— Nagy szerencsétlenségnek vagyunk hirdetői. Városunk kebelében több év óta tartózkodó Mezey K. volt honvédezedes hazánkfia, egy lépcsőzetesen elesvén, lábszárát kettétörte. Akit annyi csatában kikerült az ellenség gyilkos golyója, egy nyomorult megcsuszamlásnak lón áldozata. — A beteget a lakosság legnagyobb részének részvéte kísérte ágyába, hol állapotja, ügyes orvosi ápolás alatt, a körülményekhez képest türhető. Adja isten mielőbb tökéletes felgyógyulását!

— A cs. adóhivatal által a helybeli egyletek mindenikéhez megküldetett, az új bélyegtörvény értelmében való kitöltetés végett, az adóbevallási iv, de miután Debreczenben egyetlen oly egylet sincs, mely magát az illető §§. rendelménye alá tartozónak ismerné, az ivenk mind betöltetlenül küldettek vissza.

— A nagyerdőre vezető ut mellett, a kiveszett ákászfák közelebb ujakkal pótoltatának ki. Az ugynevezett „pecsovicskert“ mellett is látunk faültetésre előkészületeket. Nem ártana hasonló figyelmét fordítani a Mikepércs felé vezető országutra is, ahol sok helyen kiveszték a fák. Sőt figyelembe ajánljuk azon eszmét, melyszerint e fák köze, hosszában, bokrokkal beültetnének. Nincs vidék e hazában, melyet a faültetés jobban megilletne, mint Debreczen, és nincs országut, amely fontosságához képest elhagyatottabb volna, mint a mikepércsi.

— Kertészeti egyletünk f. hó 11-kén tartott ülésében, a cs. adóhivatal által, az elnökséghez küldött bevallási minta, miután ez egylet, nem közkereseti, annálkevésbbé nyereszkedési, hanem kizárólag oktatási és emberiségi célokra alakult, és amely-

nek nemcsak tiszta jövedelme nincs, de keletkezését és fenállását is részint a városnak, részint a tagok évenkénti áldozattételének köszönheti, betöltetlenül visszaküldeni határozattak. — Az „István“ g. m. társulat 200 frnyi adománya hálás köszönettel fogadtatik. — Lukácsy Sándor ur részére, az egylet irányában teljesített szives fáradozásokért, tekintettel az egylet kedvezőtlen pénzügyaira, 20 o. é. frnyi tiszteletdíj határozattik. — Az orsz. kert. egylet által közelebb megindítandó „Magyar kertész“ című szaklap, egyleti közlönyül fogadtatik, azon megjegyzés mellett, hogy ez intézkedés által, az egylet helybeli közlönye a „Hortobágy,“ sem anyagi, sem szellemi tekintetben mellőzött, vagy háttérbe szorított nem fog. — Szathmáry Mihályné asszonyság 1400 porhajással, Markos Péter „Fáy Ida“ sárgadinnyemaggal, Sántha István 8 fajta dinnye s egy csomag cubai és havannai dohánymaggal ajándékozták meg a társulatot, mely adományok köszönettel fogadtatnak. — Az eladott csemeték számadásainak átvizsgálásával vál. tag. Laky L. ur megbizatik. — A választmány rendes gyűlézési napul a szombatot kitűzi. — Gráczból, Erfurtból és Esztergóból, a megrendelt rózsák, tottleben-körték és szőlővesszők megérkeztek.

— Fonet Kornél ur, a fővárosi lapokban emlegetett hordógyár tervezője, nemrég városunkon átutazván, szerkesztőségünket is szerencsétlen látogatásával, s az ott egybegyűlt értelmiségnek, vállalata felől kimerítő ismertetést nyújtott. Ez ismertetésnek főbb pontjai a következők:

F. urnak Északamérikában tartózkodása alatt alkalma volt, a fagyártmányok körül tapasztalatokat szerezni. Ott a kőszénolaj feltalálása, tetemes hordószükségletet idézvé elő, a gyakorlatias amerikaiak azon eszmére jöttek, hogy géperővel állítsák elő a hordókat. — Magyarországon különösen a bortermezés tetemes hordókészletet igényel s miután erdeink az anyagot bőven szolgáltatják, itt is czélszerűnek látszik a hordóknak gyárilag előállítását. — A gyár helyiségeül legalkalmasnak véli F. ur Tokajt, úgy az anyagszolgáltatás, mint a hordófogyasztás és közlekedési viszonyok tekintetéből. — F. ur meg van győződve, hogy oly vállalat, mely a folytonos hordószükségletet biztos készletekkel és az eddigieknél jutányosb árakon fedezné, csak jövedelmező lehet. — A gyár jövedelmező voltáról az ide vonatkozó tapasztalatok és számvetések készséggel nyújtanak közlése alapján, mindenki meggyőződhetik, aki a vállalatban részt venni hajlandó. — Vállalkozó ajánlkozik a gépezetet Amerikából saját maga és társa (newyorki osztrák főconsul Looscy Károly ur) költségén megszerezni, ide szállíttatni s a gyári kiváltságot megszerezni. Egyéb kiadásokra 140,000 frnyi tőke szükséges, melyet F. ur 280 darab 5 — 500 osztr. frtos részvény kibocsátása által kíván összehozni. stb. stb.

E vállalat életrevalóságáról, a hegyaljai bormivelő egyesület meggyőződve, mult hó 24-kén Mádon, b. Vay Miklós elnökle alatt tartott igazgatóválasztmányi ülésében, annak az egyesület részéről mind erkölcsi, mind anyagi támogatását, határozatilag kimondta. Az elsőre nézve e gyűlésben elhatározott, hogy a vállalat nem csak az egylet minden tagjának figyelmébe és részvétele ajánlatik, hanem hazánk többi borászati egyletei is, a tervezettel megismertettek, stámogatására felszólíttatnak. Az anyagi támogatást illetőleg, miután a választmány nagyobb összegekkel rendelkezésre feljogosítva nincs, azon pártoló vélemény terjesztendi a közgyűlés elé, hogy az egylet e vállalatnál, mint részvényes érdekelje magát. E czélból f. évi május hó 11-dik napján Mád városban közgyűlés fog tartatni.

Fonet ur vállalatát, mely egyszersmind szállókarók gyártással van összeköttetve, úgy az Érmellék, mint Debreczenre nézve, mi is szükségét pótlónak tartjuk, s a közönség figyelmébe ajánljuk. — Helyben aláírhatni Tichy Károly megbizott urnál.

— Dalárdánk ügye annyiban előhaladt, hogy a zeneegylet, közelebbi választmányi ülésében, a már elkészített előmunkálatokat, a felügyelő bizottmány-nak adta ki átnézés végett.

— Hogy országos vásár napjait éljük, azt legvilágosabban, azaz lehangosabban hirdeti a kötél-táncosok, eróművészek, csepűragók, s englisérájerok nagy bősége. Ha igaz volna azon debreczeni babona, hogy háborukat rendszeren vásári komédiák nagy számmal megjelenté előz meg, akkor nagy háborura lehetne kilátásunk, mert a most városunkban levő kukinszlokos, birbices, panorámás stefélés atyafiak irtozatos zaját, csupán azon nagy néma kiáltás mulja fölül, hogy „nincs pénz!“ — Van azonban ezen üres látványok sorában egy, amely valóban megérdemli a megszemlélést, annyival inkább, mert állatismeit tapasztalatok mellett, lélektani elmélkedésre is méltó alkalmat szolgáltat. Ez Scholz állatsereglete,

melyben Ázsia és Afrika vadállatai nincsenek ugyan nagy számban képviselve, de a meglevő példányok kitűnő szépek. Legnevezetesebb egy 8 éves királytigris Bengaliából, mely valóban ritkítja párját Európában, és egy bozontos medve. Szép egy him és egy nőstény oroszlan is, mely utóbbi 8 hó előtt, már Scholz birtokában, vetett két kölyket. A kölykek mindenike szépen kifejlett, s lábaik erőteljes alkotása már is mutatja azon óriási erőt, melyet a természet beléjük adott. — E vadak látása magában is megérdemli a fáradságot és költséget, de rendkívüliek különösen az állatok kalitjaiban, naponként kétszer tartott előadások, midőn a vállalat egyik felügyelője Heidenreich Adolf ur, hiénák, párducok, tigrisek és oroszlanokkal fideliter komázik, a him oroszlanra feküve, egy pisztolyt elsüt, sőt egy hiénát annyira megszelidített, hogy vele üres és papírral bevont abroncsot ugráltat keresztül. Csodálatos titka a természetnek, mely az embert, bátorsága és eszénél fogva, a természet urává rendelte! — Ezt az egy „komédiát“ ajánljuk a közönség figyelmébe.

— A nemzeti muzeum közelebbi kimutatásából úgy látjuk, hogy ez országos intézetbe, f. évi január elsőől márczius végeig, egyetlen nyomtatvány sem küldetett be Debreczenből. — E közlésben tévedésnek kell lenni, mert például a „Hortobágy,“ keletkezése óta folyvást küldetik a muzeumnak, s megvagyunk győződve, hogy a helybeli két nyomda is kötelességének tartja, minden nyomtatványából egy-egy példányt beküldeni.

— F. hó 13-kán kísértük a czeglédutcai temetőbe Erdélyi József ur hült teleteit, ki azon korban, midőn Kerekes, Péczeli, stb. tették a debreczeni h. h. főtanodát nevezetessé, világhírűvé, 30 éven át méltó helyet foglalt a kitűnő tanárok díszes sorában, s az utóbbi időkben nyugalomra lépve, f. hó 11-kén, viszontagságok és örömökkal egyiránt teljes életét, 68 éves korában befejezte.

Ugyancsak f. hó 11-kén hunyt el Kövér Lajos, drámaíró és a „Jövő“ szerkesztője, Pesten, 38 éves korában. Egyike volt termékenyebb vigjátékiróknak és a jobb hazafiaknak.

Béke hamvaikra!

— Már említettük, hogy Balázs Kálmán népzenei társulata Oroszországba utazandik. Ez utazás körülményeiről most azt írhatjuk, hogy az orosz vállalkozó három óra 4000 rubelt s azontul, ha a vállalat sikerül, két óra 3000 rubelt, étkezést, szállást, és az utiköltségek felének megtérítését ajánlta Balázsnak. Ennyit a mi pénztelen körülményeink közt, itthon bizonyosan nem keresnének. Balázsék tizenegyen vannak. A nevezetesebb tagok Kálmánon kívül Makai, ki nem csak kitűnő czimbalomjátész, de ügyes tanító is, Lányi Samu, kinek gordonkáját tavaly, színpadon is hallottuk, Sári Lajos, közelsimerés szerint, minden secundások közt a legelső, Dobronyi a klánétos, aki ügyes kezeléssel enyhíti, hangszere visító természetét, végre Sári Józsi, Liszt egykori kedvence, kinek külföldi tartózkodását adandó alkalommal közölni fogjuk.

— Szana Tamás egy nyilatkozatot közöl a „Hon“ f. hó 16-diki számában, mely felesleges válasz egy kérdésre, amelyet senki sem tett.

Sz. urat senki sem bántotta; mi legkevésbé, mit ő maga bizonyít legjobban, midőn tudatja, hogy a kérdéses 105 frt. osztalékos képtelenséget nem ő irta, s mégis feljogosítva érzi magát, a „szokásos modorunk“-ban, az illetőre pazarolt „jámbor“ czimezést visszautasítani. — Hogy a dologból világháboru ne legyen, ezennel tudomásul vesszük, hogy Sz. ur nem jámbor; az általa nekünk adott „tisztelteméltó“ czimet pedig nem utasítjuk vissza, sőt örülünk, ha valaki, bármily parányi tisztelteméltóságot talál bennünk.

— Csatár. 1863. ápril 11. — E hét elején ismeretlen forrásból támadt tűz által, a csatári erdő három napig égett, s nagy részben a legszebb fiatal fás részen perzselődött meg, legkevesebb 3 száz hold területen. A gyuladás gondtalan tüzelés, vagy rosz akarat kifolyása volt-e? bizonytalan, hanem az oltásra mindenesetre serényebben s nagyobb részvétellel siethetett volna a nép, ha más érdekből nem, a tulajdonos d. sz. püspökség kára tekintetéből is, mint akinek több rendű birtoklái és használati engedményekért sokat köszönhet, sokkal többet, mint a birtok elkülönítés néhány ellensége, viszketes természeténél fogva, nyugtalan pártalkotási szándokkal sugdossa, többet, mint amennyit jobb gondolkozásuk is meghálálhatnak eléggé.

Hogy állunk más rendű közügyekkel? — Szellemeinkben semmi oly mozzanat, mely új, vagy feltűnőbb előhaladási életjeleket mutatna. — Anyagiakban közredolgozási iparnak semmi nyoma, semmi közjóra világló intézmény.

Ben a községben egy szép téres, emelkedett helynek epreskert a neve. „Névből él csak, többé nincs jelen.“ — Hajdan a megyei tisztikar rendelkezéséből, selyemtenyésztési alapul, eperfakkal ültetett tele: most a mulandóság jelképül, alig pár csonkázott fa váza nyujtókodik benne.

Odább a beltelkek sorában, egy négyholdnyi bokros térség, községi faiskolának adatott ki, a püspökség mint kegyuraság által, hat évvel ezelőtt. — Hat év alatt, az ipar, a legterméketlenebb helyen is édent varázsol elő s termő fáknak mutatja a hasznosabb alkotás művét. — Itt is az első pár évben irtás, földforgatás által előkészített a jó termékeny föld s berakatott két izben is, nemesítési alanyul szolgáló vadcsemetékkal. — Azóta nem szaporodott, csak fogyott az ágbogas légio; hideg telek voltak, egyegy fejszés ember közé-közécsapott a borzas növények-regnek s kényszeríté, hogy tüznelyven beszéljenek a füstös kandalló öblös kupja alól. — Az életben maradtak, tized-huszadrészre leolvadva, kertészektől menten, teljes erő s egészségben dicsérik az urat, ki emberi gond, ápolás nélkül is fentartja, virágoztatja a fákat, — ha bár olykorolykor a csürhebéli sertés félig kidurkálja töveiket; — s mert községi faiskola növények: idestova gyümölcsözni fognak, fizetvén az illetékeseknek erdei vaczkorral.

Van-e még több ilyen dűdáb dolog? — kérdezheti is már a türelmet vesztő szerkesztő. — Van kérem alássan elég, még egyet legalább tessék meghallgatni, azután a többi máskorra hagyhatom, ha majd egy kis laptöltelékre lenne valamikor szükség.

Urbéri birtokelkülönítés alkalmával, ezelőtt öt évvel, lelkészek, tanítók és jegyző, az előbb közös legelő, majd urasági birtokká vált földből, kisebbnagyobb mértékben, összesen mintegy száz hold földet nyertek a tisztelettel emlegetett kegyuraságtól, hivatali illetékes használatul. — E földek, — melyek legelőbe olvasztása nélkül, kijáró jószágot fentarthatni, alig hiszik sokan, — a kiosztás első évében ingyen maradtak legeltetési helyül, a lakosság jószágá számára. — Második évben már jobban ragaszkodva az illetékes hivatalnokok, nyert földekhez, egyegy ofrtért engedték át a lakosság használatára holdját. — Node meg is égette a kása száját valakinek, ezért a borzasztónak mondott nagy huzavonáért. — Azóta a földilletékesek gyakran mondogatják a lakosoknak, ha legeltetitek földeinket, legalább fizessetek érte! amásik fél vállat vonit s nem igen válaszol, míg egyszer megsokalva a jószág tartó emberek a sok szutyongatást, összejönnek, tanácskoznak s az első indítványt, melyszerint a földilletékes hivatalnokoknak, a legelő holdjától 1 ofrt ajánlatik, szörnyen leszavazzák; utána egy 15 kr. hasznobért ajánló szinte leszavazzatik; — a harmadik nem ajánl, hanem kereken megtagadja a legkisebb fizetést is, „ingyen legeltetés,“ ez nyeri a legfőbb szavazatot. Legfurcsább, hogy a földilletékesek felhívása, befolyása nélkül határoz néhány egyén, azok birtokjoga felett.

Csak példás, követésre méltó tettekkel untatna, ha már untat; — mondja a békétlen szerkesztő mind ezekre.

Ija! a világban, a valóságban jó s rosz szüntelen váltakozik s a legdicséretesebb tény, ha mindig csak ezt látnánk, elvesztené becsét, a rosz ismerete nélkül. Most van már nagy okunk a sok rosz után remélni, várni jót, mint boru után derüt.

Isten velünk!

G. K.

— Nt. Szabó Pál nyugalomra lépett lelkész ur, az emlékkertnek, egy remekül készített, értékes zárat ajándékozott.

— Az „Ország“ című szabadelvű politikai lap, szerkesztője haditörvényszék elé állíttatván, megszünt. Az előfizetők kárpótoltnak.

— Érmihályfalva. 1863. ápril 16. Sajnálatos templomi botrányt, a szomszéd községből, fájfalmas szjvel tudatok. Érkeserü községben, a hely. hitv. templomban, husvét innep másod napja reggelén, midőn a jó lelkek az isten házában siettek, — 6 fiatal, köztök 3 szabadságos katona, elébb lerészegedve, mint mondják, előre neki készülve, a templomban a karzaton foglaltak helyet, s innen az éneket mutató számjegyeket, nagy lárma közt a nép s előljárók közzé hajigálták. Ebből az előljárók, és a rakoncátlanok, az isteniszteletet így megszenteltelenítő fiatalok közt, keserü szóváltás, sőt az utóbbiak részéről iszonyu isteni káromlás fejlett ki. E vérlázító esemény előidézői, az előljárók által a templomból kiutasíttatván, a templom előtt borzasztó verekedés állott elő, miközben az áhitatos nép, a legnagyobb zürzavar közt haza oszlott. Még itt nem volt vége a borzasztó botránynak, mely a község s bíró házában megújított erőszakos verekedés által fejeztetett bé, mig nem a gaztettesek elfogattak, s a büntetőtörvényhatóságnak átadattak. — Ez a népközt felette elharapódzott mértékletlen bor, különösen pálinka ivás iszonyu következménye. Mely utálatos szenvedélynek a nép közzüli kiirtásra felette sokat tenne, ha tanító-társaim már az iskolákban eleve figyelmeztetnék a gyenge növényeket a mértékletlen bor s különösen

pálinka ital — szellemi s anyagi tekintetben — gyászos következményeire, buzditának a szesz italok elhagyására, s józansági társulatok alakítását — más lelkes ügybarátokkal közremunkálom — eszközöl-nének.
Vida József ref. tanító.

Beküldetett: Körlevél, melyben Brett Mátyás ur tudatja, hogy a helybeli ker. és iparkamara előtt a vizsgálatot és a városi hatóság előtt a hitet letevén, Debreczen területére hites alkuszának kineveztetett.

Színház.

Apr. 10. „A huszárcsiny.“

Apr. 11. Prielle Kornélia javára: „A völgy liloma.“
Dr. 5 felv. Irta Barrière. Ford. Feleki. — A vendégművész, magához méltólag adá Henriette szerepét s az est babérait, diszes virágfüzérék és teszsvihar jelvényeiben aratta, ez előadással egyszersmind mostani vendéjátékának érdekes sorozatát bezárva.

Apr. 12. „A cigány“ — Szöllősy R. mint Rózi.

Apr. 13. Melle Liszka javára: „Don Pasquale“ Donizetti vig dm. 3 felv. — Jó előadás, közönség közép számmal, kisebb arányban, mint ez elismerésre méltó művész érdemelte volna.

Apr. 14. „A szerencse gyermeke.“ Szinj. 5 felv. Irta Birchpfeifer K. Ford. Ország Antal.

Apr. 15. A Szöllősynővérek javára: „Robin orvos“ és „Károly ur bogara.“ — Teljesen igazolva látjuk azon nirt, mely a Szöllőssynővérek idejöttét megelőzte; miután látjuk, mily kedves jelenség mindkettő, mily tiszta érzelemmel adja Rózs a szerelmes szerepeket, s mennyi elragadó élénk vidorsággal rendelkezik Piroška. Az első Marijának azon szereprése, melyben a színészet-lelkesülten védelmezi, különösen jól sikerült, a másodiknak pedig minden szava és mozdulata egyegy védoszlop, a kritika által egy izben sokat bántott „Károly ur bogara“-hoz. — Erdélyi meglehetős Garrik és igen

jó Robin volt. Egyébiránt „rég tudja már a nagy világ,“ hogy csak szerepét kell mindig tudnia, tehetsége van a szók meglevenítéséhez. — A Szöllőssynővérek „vasmegyei“ táncza, szebb és jobb a szinpadon előadni szokott többi csárdásnál. — Az ifju művészpár teljes mértékben kiérdemelte a mai jutalomjátékán nagy számmal megjelent közönség tetszését.

Apr. 16. „A tiszaháti libácska“ és „Angolosan.“ — Sokan vitatják, hogy az utóbb nevezett vigjátékban Gibboné a fő, s Ippelbergeré csak mellékszerep. A mai előadás ellenkezőt bizonyít, mert míg az angol Iránt mindenki hideg maradt, Virágh-Ippelberger minden szava és mozdulata hahotát és tapsokat idézett elő. Bátran állítjuk, hogy e szerepet jobban adni nem lehet.

Kiadó: a debreczeni Színügyegylet.
Szerkesztő: Illésy György.

A debreczeni állandó színház körajza, a „Hortobágy“ kiadóhivatalában folyvást kapható 1 forintjával o. é.

Hálás elismerés.

Felejthetlen kedves nóm, sz. Gulácsi Julia, f. évi márcz. 8-dik napján hirtelen elhalván, az életére, az első magyar általános biztosító ársulatnál biztosított 1000 o. é. frt. f. hó 10-dik napján, a nevezett társulat lelkes felügyelője t. Pólik János ur által, minden költség és utánjárás nélkül, saját házamhoz elhozott és kifizettetett.

Minélfogva, midőn a nevezett társulat és annak lelkes ügynöke iránt, magam és hat apró gyermekem

nevében elismerést nyilvánítok, egyszersmind figyelmébe ajánlom minden értelmes embernek, különösen a családapák és anyáknak, hogy megtakarítható fil-léreiket az életbiztosítás jótékony óltáráról el ne vonják, hanem komolyan megfontolva szeretett övéik jövőjét, minél nagyobb számban igyekezzenek az „életbiztosítás“ jótékonyágát igénybe venni.

H. Dorogh. 1863. Apr. 12.

Póka Ferencz m. k.
h. dorogi lakos és közbirtokos.

Felhívás.

A debreczeni lóversenyegylet tagjai kéretnek, folyó évi april 20-kán, délután 5 óraker, Debreczenben, a polgári kaszinó teremében, egy — a jövő versenyek iránti tanácskozmányra megjelenni.

Semsey Lajos.

62^{dik} ÁRJEGYZÉK az „István“ gőzhenger malom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemü	13	80	kr
B. ugyanaz apró	13	80	„
C. dara középszerű	11	60	„
O. királyliszt	12	80	„
1. lángliszt	11	40	„
2. montliszt	10	40	„
3. zemlyeliszt	9	60	„
4. fehérlenyerliszt 1-ső rendü	7	60	„
5. ugyanaz 2-dik „	5	80	„
6. barnakenyerliszt	4	80	„
Kétszereliszt	5	70	„
Rozsliszt 1-ső rendü	6	60	„
Rozsliszt 2-dik rendü	4	frt.	— kr.
00. árpakása	14	„	—
0. árpakása	13	„	—
1. árpakása	11	„	—
2. árpakása	9	„	—
3. árpakása	6	„	50
4. árpakása	6	„	—
Árpaliszt	2	„	—
Dereze	2	„	—
Lábliszt	1	„	80
Korpa	1	„	60
Buzaalj	2	„	—

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitel számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazsallítja.

Debreczen 1863. Apr. 18.

Piaczi árák.

	Buza.		Kétszeres.		Rozs.		Árpa.		Zab.		Tengeri.		Marhahus.
	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	
Debreczen. Apr. 14.	3	20	2	60	1	95	1	60	1	55	2	5	17
Pest. Apr. 16.	4	10	—	—	2	50	1	55	1	50	2	25	—
Nagyvárad. Apr. 14.	3	25	2	30	1	95	2	10	1	55	2	10	18
Margitta. Apr. 10.	3	—	2	80	2	—	1	80	1	30	1	80	14
Tokaj. Apr. 10.	3	50	3	—	2	10	1	80	1	20	2	—	15
Gyula. Apr. 10.	3	35	3	—	—	—	1	70	1	75	1	95	—
Ermihályfalva. Apr. 16.	2	80	2	—	1	60	1	60	1	40	1	70	14
N. Bajom. Apr. 10.	3	—	2	50	2	25	2	—	1	60	2	40	12
Arad. Apr. 10.	3	20	2	70	2	35	—	—	1	85	2	—	—
Nyiregyháza. Apr. 11.	3	—	2	35	1	75	1	50	1	25	1	90	—

Bécsi börze. 1863. Apr. 16. — Egy cs. arany 5 fr. 27 kr. — Ezüst 111 fr. 25 kr.

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán. — Érvényes az 186^{2/3} télihavakra.

I. Kassa és Nagyvárad felé	Bécs ind.	8 óra — perc este	Pest „	6 „ 25 „ reg.	Czegléd „	9 „ 27 „ „	Szolnok „	10 „ 27 „ „	Püsp.-Ladány „	1 „ 26 „ délu.	Debreczen „	3 „ — „ „	Tokaj „	5 „ 25 „ „	Miskolcz „	7 „ 24 „ este	Forró-Encs „	8 „ 44 „ „	Kassa érk.	10 „ 27 „ „	II. Arad felé	Bécs ind.	8 óra — perc este	Pest „	6 „ 25 „ reg.	Czegléd „	9 „ 37 „ „	Szolnok „	10 „ 59 „ „	Mező-Tur „	12 „ 34 „ délu.	Csaba „	3 „ 3 „ „	Arad érk.	5 „ 20 „ „	III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé	Kassa ind.	5 óra — perc reg.	Forró-Encs „	6 „ 25 „ „	Miskolcz „	7 „ 52 „ „	Tokaj „	9 „ 35 „ „	Debreczen „	12 „ 12 „ délu.	Püsp.-Ladány „	1 „ 45 „ „	Szolnok „	4 „ 44 „ „	Czegléd érk.	5 „ 41 „ „	Pest „	8 „ 37 „ este	Bécs „	6 „ — „ reg.	IV. Arad Pest és Bécs felé	Arad ind.	9 óra 33 perc déle.	Csaba „	11 „ 59 „ „	Mező-Tur „	2 „ 20 „ délu.	Szolnok „	4 „ 18 „ „	Czegléd érk.	5 „ 31 „ „	Pest „	8 „ 37 „ este	Bécs „	6 „ — „ reg.
----------------------------	---------------------	-------------------	------------------	---------------	---------------------	------------	---------------------	-------------	----------------	----------------	-------------	-----------	-------------------	------------	----------------------	---------------	--------------	------------	----------------------	-------------	---------------	---------------------	-------------------	------------------	---------------	---------------------	------------	---------------------	-------------	----------------------	-----------------	-------------------	-----------	---------------------	------------	--	----------------------	-------------------	------------------------	------------	----------------------	------------	-------------------	------------	-----------------------	-----------------	----------------	------------	---------------------	------------	------------------------	------------	------------------	---------------	------------------	--------------	----------------------------	---------------------	---------------------	-------------------	-------------	----------------------	----------------	---------------------	------------	------------------------	------------	------------------	---------------	------------------	--------------

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A debreczeni vásárok alatt Czegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. osztrák állam vasut társaság személy-vonataihoz csatlakozólag, a személyvonatok naponként kétszer közlekednek.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak:

Arad—Soben. — Indulás Aradról naponként este 6 óraker — Érkezés Aradra naponként reggel 5 óraker. — (Az utasok főlvelel nincsen korlátozva.)
Nagyvárad—Koloszvár. — Indulás Nagyváradról naponként este 6 és fél óraker. — Érkezés Nagyváradra naponként reggel 6 és három negyed óraker.
Nyiregyháza—Szathmár. — Indulás Nyiregyházaról vasárnap, szerdán és pénteken este 6 óraker. — Érkezés Nyiregyháza hétfőn, szerdán és szombaton reggel 2 óraker.
Nyiregyháza—Beregszász. — Indulás Nyiregyházaról naponként reggel 7 óraker — Érkezés Nyiregyháza naponként este 5 óraker.
Nyiregyháza—Nagybánya. — Indulás Nyiregyházaról hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton este 6 óraker. — Érkezés Nyiregyháza vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 2 óraker.
Tokaj—S. A. Ujhely. — Indulás Tokajból naponként este 7 óraker. — Érkezés Tokajba naponként reggeli 4 és fél óraker.
Kassa—Lőcse. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 1 óraker. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 és egy negyed óraker.
Kassa—Przemysl. — Indulás Kassáról szerdán és szombaton délután 2 óraker. — Érkezés Kassára hétfőn és pénteken délelőtt 10 óraker.
Kassa—Szigeth. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és három negyed óraker. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 percker.
Kassa—Munkács. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és háromnegyed óraker. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 percker.

Az igazgatóság.

Jövő hó elejétől kezdve a vonatok naponként kétszer fognak közlekedni. Az ehhez képest megváltoztatott menetrendet a „Hortobágy“ jövő száma hozandja.

HIRDETMÉNYEK.

Hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszéke által közhírre tétetik miszerint néhai Sáska Lászlóné hagyatékához tartozó Debreczenben 18. szám alatt levő ház, külső szántóföldével együtt, melynek becisére 10,500 afit, folyó évi aprilishó 20-kán délelőtt 9 óraker a helyszinén tartandó nyilvános árverésen, igen kedvező feltételek mellett, melyek szerint a ház ára csak 5 év leforgása alatt léssen kifizetendő, fog el adadni.

Kelt Sz. kir. Debreczen város törvényszéke mint gyámhatóság által 1865 márcziushó 28-kán tartott üléséből.
Kiadta: Szabó József trszéki jegyző.

Szeplő, pattanások és más bőrkütegek ellen biztos szer:

a valódi párisi **Herczegnő víz**

Renard Ágostontól párisból. — Kapható használati utasítással 84 krért üvegenként

Szepessy Antalnál.

Ugyanott: napernyők, legyezők, nyári kalapok, nyakkötők, prágai keztük, női topánok, férfi csizmák, uti bőröndök és más norinbergi és diszaruk a tisztelt közönség figyelmébe ajánlatnak.

Czégváltoztatás!

Annak következtében, hogy Hannig Mátyás sógorom, a volt „Csanak József és társa” czégtől, mint társ visszalépett, köztem és nevezett sógorom közt társasági szerződés kötött; minélfogva eddigi cégem megszűnván, piac és széchenyiutca szögletén, méltóságos gróf Dégenfeld Imre ur háza alatt levő fűszer, anyag és festékkereskedésem et ezeztul „**Geréby és Hannig**” czég alatt fogjuk, egyesített tőkével és közös kötelezettséggel, tovább folytatni.

A nagyérdemű közönségnek velem eddig élveztetett, nagyrabecsült bizodalmaért, ezuttal szives köszönetemet nyilvánítva, kérem, azt az ekép alakult társas czégre átvinni, és azíránnyában jövőre is fentartani.

Geréby Fülöp.

A fentebbi értesítésre hivatkozva, **ajánljuk** a nagyérdemű közönségnek,

piacz és széchenyiutca szögletén,

méltóságos gróf Dégenfeld Imre ur háza alatt levő, újból felszerelt és a legjobb forrásoknál rendelt kitünő minőségű árukkal ellátott

fűszer, anyag és festékkereskedésünket.

Minden igyekezetünket arra fordítandjuk, hogy feladatunknak: a nagyérdemű közönség méltányos igényeit minden tekintetben kielégíteni, megfelelhessünk és semmit el nem mulasztandunk arra nézve, hogy tisztelt vásárlóink teljes bizodalma, **a legjobb minőségű áruknak**, a legjutányosabb árak mellett, gyors kiszolgáltatása által, kiérdemelhessük.

Geréby és Hannig.

ad Nr. 2732.

Cs. k. szab. tiszavidéki vasutársulat.

Az igazgatótanács határozata következtében, s hivatkozva az alapszabályok 25 és 26-dik §§-aira, alólirt igazgatóság tisztelettel meghívja a t. cz. részvényeseket, az 1862. aprilis 30-kán délelőtti 10 órakor, Bécsben, a társulat teremében (belváros, Seilerstätte, 915 sz.) tartandó hetedik rendes közgyűlésre.

Bécs. 1863. Márczius 29.

A cs. k. szab. tiszavidéki vasut igazgatósága.

JENEY FERENCZ

urnál, mint a trieszti k. sz.

**Azienda Assicuratrice főügynökénél Debreczenben
főtéren 2142-dik szám alatt,**

tűz- és jégverés ellen,

azonkívül az **életbiztosítás minden módzataiban**, nevezetesen:

kiházásításra, halálesetre stb. stb.

lehet biztosítani.

A magyarországi képviselőség

3—5

Csak szerdáig látható!

Scholz A. nagy állatsereglete

visszavonhatlanul csupán szerda f. hó 22-dikéig látható, naponkint d. e. 8 órától esti 9 óráig, a külső vásártéri faépületben.

Naponkint két nagy etetés és két nagy előadás **a vadállatok kalltjában**, oroszlanok, tigrisek, párduczok és hiénák közt, d. u. 4 és esti 7 órakor.

Végül mindig

Dániel az oroszlanok vermében,

és az összes állatok etetése.

Scholz August,
állatszeliidő.

Eladó zongora.

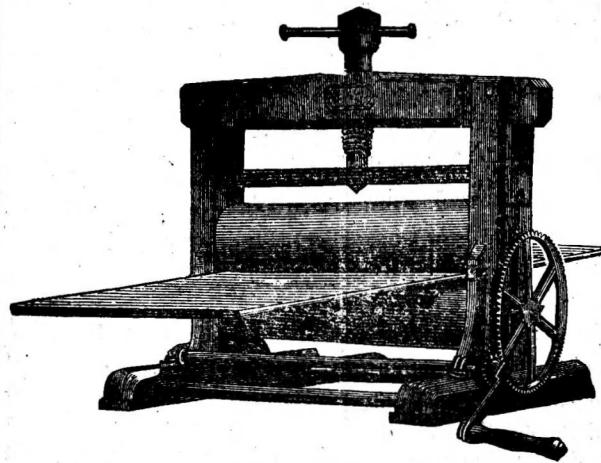
Egy tökéletesen jókarban levő 7 octávás Lorenczféle zongora szabad kézből eladó. — Értekezhetni felőle Csapóutczaszöglet hetedik sz. alatt az emeletben, hol a venni kívánóknak megtekintésre és megpróbálásra minden perczen készen áll.

Hirdetés.

A Nagyméltóságú Ebeczki Tihanyi család biharmegyei osztatlan birtokához tartozó s Hozsupályival határos egy nevezett fehértői pusztai szántó és kaszáló földkekből álló rész birtok, — ide nem értve a konyári vagy Sóstó földöt — 1863-dik évi október 1-ső napjától; továbbá a köbökuti és Sváb olasz határban levő szántófölkek és belsőségek a folyó 1863-dik évi nov. 1-ső napjától három egymás után következő évre haszonbérbe adandók levén: a bérleti kívánók családi ügyvéd Udvarhelyi Károlynál, Debreczenben, Nagyhatvanutczá 1558. szám alatt, hol egyszersmind a bérlet feltételeire nézve is tudomás szerzhető, mindenkor jelentkezhetnek.

Debreczen. 1863. April 3.

Ruganyos mangorlók

különféle alakban, kaphatók alólirtaknál, jutányos árakon.

Miután e mangorlók czélszerűségéről, saját házunknál egy évi használat után teljesen meggyőződünk: lelkiismeretes ajánlhatjuk azokat, annál inkább, mert az eddig ismert, nehéz kövekkel terhelt mangorlókat, mind jutányosság, mind czélszerű s könnyű bánásmódra nézve, sokkal felülmulják; annyira, hogy a ruganyos mangorlón egy 10—12 éves gyerek bátran mangorolhat, míg az eddig ismert, hengeres mangorlók kezeléséhez két erős cseléd szükségeltetik; továbbá alakjuk igen csinos, úgy, hogy akármely lakószobában, diszes butorul állhatnak, mivel egy-egy, csak két lábnyi térséget foglal el.

hez két erős cseléd szükségeltetik; továbbá alakjuk igen csinos, úgy, hogy akármely lakószobában, diszes butorul állhatnak, mivel egy-egy, csak két lábnyi térséget foglal el.

Nemes Gábor és társa

vaskereskedők Debreczenben, a czeglédutca szögletén.

Halál és vész minden féregnek!

Csalhatatlan **irtószer, patkányok, egerek, poloskák és svábbogarak kiirtására**, mely szert alólirt bátorodik a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani. Alólirt ez általa feltalált irtószer sikere felől képes, úgy magánosak, mint államhatóságok által kiadott bizonyítványokkal magát igazolni, minélfogva számos megrendelést remél.

E szer 10 évig is ellartható és mégis sikeresen használható

A főraktár létezik Debreczenben egyedül **Szarka Janos** kereskedésében, Nagyváradon Janki Antal, Nyiregyházon Forgács G, Tokajban Kántor W. és Miskolczon

(buzavásár) Balogh gyógyszerész uraknál.

Az irtószer valódisága és gyors hatásaért jótállanak a nevezett rakhelyek.

Ára egy bádogszeleenczének, mely **Riess Guttman** névpecséttel van ellátva, magyar és német használati utasítással együtt 1 frt 10 kr.

Riess Guttman

vegyész és szabadalom tulajdonos.

Pest. Terézváros. Nagymezőutca 7.sz. 1. em. 16. ajtó.

Bizonyítvány. Hogy **Riess Guttman** vegyész ur, alábbirt cukorgyárban a kártékony patkányokat, egereket és mindennemű hogarakat saját készített szereivel állal úgy kiirtotta, hogy őt e tekintetben mindenkinek ajánlhatjuk.

Kelt Kassán febr. 1. 1863.

A kassai cukorgyár által **Alapfi.**

„BIHAR”

ezimű Nagyváradon hetenkint kétszer megjelenő politikai, kereskedelmi és társadalmi lap.

a biharmegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye

Györffy Gyula szerkesztése mellett, az eddig tanusított szabadelvű irányban jövő januárhoz 1-től kezdve második évi folyamába lépett.

Előfizetési árak:

Egy évre 10 frt. fél évre 5 frt. évnegyedre 2 frt 50 kr.

Az előfizetési összegek alólirt kiadóhivatalához bérmentve küldendők.

A „Bihar”

kiadó hivatala. Nagyváradon, Sasutca 12. sz.

Előfizethetni a „HORTOBÁGY”

f. évi ápril—juniusi, negyedéves folyamára 1 frt 80 krral; az ápril—septemberi féléves folyamra 3 frtal; az ápril—decemberi háromnegyedéves folyamra 4 frt 50 krral. — Az előfizetések a kezelőséghez (Czeglédutca, Kaffkaház.) küldendők. — Egyszersmind lapunkat mindentféle

hirdetések

közlésére ajánljuk. — Közlésdíjaink következők: egy apró (petit) sor dija egyszeri hirdetésnél 5 kr, háromszori hirdetésnél 4 kr, többszöri hirdetésnél 5 száztóli engedmény. — Sokszori és nagy terjedelmű hirdetéseknel árszállítás. — Bélyegdij minden hirdetésnél 30 kr.

Debreczen. 1863. Márczius 7.

A „Hortobágy” kezelősége.